

Asia: VN/26856/2023

Luonnos hallituksen esitykseksi eduskunnalle uudeksi alueidenkäyttölaki

Lausunnonantajan lausunto. Lausuntopalautteen käsittelyn helpottamiseksi ympäristöministeriö pyytää, että lausunto jaotellaan lausuntopyynnössä ilmoitettujen väliotsikoiden mukaisesti.

Kommentit luvusta 1 Yleiset säännökset

-

Kommentit luvusta 2 Viranomaisten tehtävät

-

Kommentit luvusta 3 Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet

-

Kommentit luvusta 4 Maakuntakaava

Esitysluonnoksen mukaan maakuntaliittojen laatimat maakuntakaavat tulisivat käytännössä ohjaamaan yksin tuulivoimarakentamista Suomessa, koska 100 prosentin suostumusta asuntojen ja rakennuspaikkojen omistajilta alle 2,4 kilometrin (300m*8) etäisyydellä suunnitelluista voimaloista ei tulla juuri koskaan saamaan. Maakuntakaavaan nojaaminen tuulivoimapaikoista päätettäessä asettaa kunnat, sekä kuntiin suunniteltavat hankkeet ja maanomistajat eriarvoiseen asemaan ja vaikeuttaa merkittävästi hanketoimijoiden mahdollisuuksia kehittää investointikelpoisia tuulivoimahankkeita Suomeen. Investointikelpoisten hankkeiden väheneminen osaltaan heikentäisi Suomen asemaa kansainvälisillä sijoitusmarkkinoilla.

Kommentit luvusta 5 Yleiskaava

-

Kommentit luvusta 6 Asemakaava

-

Kommentit luvusta 7 Vähittäiskaupan suuryksiköitä koskevat erityiset säännökset

-

Kommentit luvusta 8 Tuulivoimarakentamista koskevat erityiset säännökset

Esitetyllä etäisyysvaatimuksella asuinrakennuksista tuulivoimaloihin tulisi olemaan erittäin merkittävä vaikutus tuulivoiman hankekehitykseen Suomessa. Mikäli tuulivoimalat olisi sijoitettava kahdeksan kertaa tuulivoimalan kokonaiskorkeuden etäisyydelle asutuksesta, tämä poistaisi noin 80-85% potentiaalisista suunnittelualueista Suomessa.

Tosiasiallinen tilanne suunnittelussa olevissa hankkeissa on se, että maanomistajista, paikallisista asukkaista, viranomaisista sekä päättäjistä valtaosa tukee suunnittelussa olevia hankkeita, mutta juuri koskaan ei saavuteta 100 prosentin tukea hankkeelle. Tämän käytännön kokemuksen perusteella, esitetty mahdollisuus vähimmäisetäisyydestä poikkeamisesta asuinrakennusten ja asuinpaikkojen haltijoiden suostumuksella ei tule mahdollistamaan tuulivoimahankkeiden rakentamista siinä laajuudessa, joka vastaisi tavoitetta uusituvan energian tuotannon lisäämisestä Suomessa.

Kommentit luvusta 9 Aurinkovoimarakentamista koskevat erityiset säännökset

-

Kommentit luvusta 10 Ranta-alueita koskevat erityiset säännökset

-

Kommentit luvusta 11 Kaavoitusmenettely ja vaikutusten selvittäminen kaavaa laadittaessa

-

Kommentit luvusta 12 Asemakaavan ja yleiskaavan laatimisaloite ja asemakaavan ja yleiskaavan laatiminen yhteistyössä

-

Koemmentit luvusta 13 Merialuesuunnittelu

-

Kommentit luvusta 14 Kansallinen kaupunkipuisto

-

Kommentit luvusta 15 Valtion rajat ylittävät ympäristövaikutukset

-

Kommentit luvusta 16 Pakkokeinot ja seuraamukset

-

Kommentit luvusta 17 Kaavan ja muun päätöksen tiedoksianto koskevat säännökset

-

Kommentit luvusta 18 Muutoksenhaku

-

Kommentit luvusta 19 Kaavan ja muun päätöksen tiedoksianto ja voimaantuloa koskevat säännökset

-

Kommentit luvusta 20 Erinäiset säännökset

-

Kommentit luvusta 21 Voimaantulo- ja siirtymäsäännökset

Tuulivoimahankkeiden ympäristövaikutusten arviointi ja yleiskaavamuutos prosessi kestää aina useita vuosia. Esitetty siirtymäsäännös tulisi vaikuttamaan valtaosaan yleiskaavoituksessa olevista hankkeista negatiivisesti erityisesti esitetyn etäisyysvaatimuksen myötä. Negatiiviset vaikutukset vaihtelisivat yksittäisten voimaloiden poistamisesta suunnitelmasta aina kokonaisten hankkeiden kaatumiseen. Negatiivisten vaikutusten välttämiseksi siirtymäsäännös tulisi muotoilla siten, että kaikkiin kaavahankkeisiin, joiden osallistumis- ja arviointisuunnitelma on ollut nähtävillä ennen uuden lain voimaantuloa, sovelletaan voimassa olleita säännöksiä.

Kommentit alueidenkäyttölain muuttamisesta (liitelaki, nimike muuttuu laiksi kaavojen toteuttamislaki)

-

Kommentit rakentamislain muuttamisesta

Merkittävän rakentamisen alarajaksi aurinkovoimaloita koskien on esitetty laajuudeltaan yli kymmenen hehtaarin hankkeet. Rajan veto kymmeneen hehtaariin on kohtuuton, ei millään tavalla linjassa kansainvälisten standardien kanssa ja haittaa merkittävästi aurinkoenergiakapasiteetin kasvattamista Suomessa.

Jotta Suomeen voidaan myös jatkossa suunnitella ja rakentaa aurinkovoimahankkeita siinä laajuudessa, että se vastaa uusituvan energian kasvavaan kysyntään, tulee aurinkovoimahankkeiden rakentamisen olla mahdollista suunnittelutarvealueille ilman yleiskaavan laadintaan YVA-kynnyksen alittavissa hankkeissa.

Luonnos uudeksi alueidenkäyttöasetukseksi viimeistellään ja siitä pyydetään lausunnot syksyllä 2025. Jos haluatte jo nyt antaa siitä kommentteja niin voitte tehdä sen tässä.

-

Leinonen Antti
BayWa r.e Nordic AB